

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): **Dominika Bláhová**

Název práce: **Simulace metody odhadu pohlaví podle dělicího bodu**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):

Jaroslav Brůžek

1. **CÍL PRÁCE** (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je simulovat úspěšnost metody odhadu pohlaví dle dělicího bodu, kterou navrhl Albanese s kolegy (2005) pro malé soubory koster a simulací zjistit a rozšířit její platnot pro sex ratio odlišné. Práce přináší odpověď, avšak z formálních nedostatků ji nelze považovat za plně uspokojivou.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Je obtížné hodnotit (viz níže). Téma je však zajímavé a zasloužilo by si lepší teoretickou průpravu i praktickou realizaci rukopisu.

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

- Ve **všech kapitolách jsou dlouhé pasáže textu zcela bez referencí**, ačkoliv je evidentní, že popsaná fakta nepatří mezi běžné informace, fakta, které bychom mohli považovat za kulturní rozhled a přehled vzdělaného člověka. Dle mého názoru se **tento přístup neslučuje s požadavky na stavbu odborného textu jako jsou DP**.
- autorka přejímá starší koncepci pojmu „pohlavního dimorfizmu“ jako konglomerátu veškerých vlastností, ve kterých se liší druhy, které se vyskytují ve dvou formách (samčí a samičí). Bylo by vhodnější rozlišovat kromě pohlavního dimorfizmu celkové velikosti těla také pohlavní dimorfizmus tvaru a hovožit o vlastnosti, kterou máme právě na mysli (je rozdíl, máme li na mysli potravní chování či velikost zubů)...
- str.11- autorka uvádí, že Brůžek hodnotí 11 znaků a pak jich autorka vyjmenovává jen 6..jedná se o povrchnost a nepřesnost současně
- str. 12 Autorka píše: „Dělicí bod odděluje pásmo ženských hodnot, které se překrývají s mužskými hodnotami, a pásmo mužských hodnot, které se překrývají s ženskými hodnotami. Oblast překryvu nám dává procento špatně určených jedinců. Čím je překryv menší, tím je lepší diskriminace“ To platí jenm známe li primárně skupinovou příslušnost jedinců (navrhujeme metodu). Z praktického hlediska (odhadujeme-li pohlaví), tak v oblasti překryvu nelze rozlišit, zda se jedná o špatně klasifikovaného muže či správně klasifikovanou ženu, jejichž hodnoty jsou stejné. Jednoznačnou odpověď nalézáme pouze

mimo překryvnou oblast hodnot obou pohlaví...Těto skutečnosti si autorka zřejmě není vědoma a tomu odpovídá na str.26 výpočet úspěšně odhadnutých jedinců.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Hodnotitel má rozporuplný dojem z DP jako celku. Na jedné straně vystupuje jistá originalita myšlenek, způsob postvení experimentu a jeho provedení. Ten by přinesl odpověď na řadu otázek, které si často odborníci v praxi ani neuvědomují tím, že v případě metodz nerozlišují, co je vlastností modelu a co je způsobeno stupněm pohlavního dimorfizmu materiýlu referenčního souboru.

Na druhé straně je zcela nevyhovující forma psaní odborného textu. Nelze tak posoudit, co je zadáním práce související s prací školitele a co je vlastní realizace v podobě experimentu a jeho vyhodnocení autorkou. Takovým způsobem je snížena hodnota textu jako celku, protože např. samotná dikuze, která by se mohla „hemžit“ citacemi se neopírá o žádnou referenci !!!!!!! To činí z odborného textu příspěvek, který by mohlo otisknout pouze medium, které si lidé nosí pro zábavu na pláž.

Simulace je jedním z prostředků k dosažení zvoleného cíle. Pokud by však východiskem byl reálný soubor dat a nikoliv soubor generovaný, zřejmě by to prospělo k subjektivnímu přijetí výsledků. V praxi je však vhodné představovat nástroje, které mohou být aplikovatelné přímo. Závěrečná subjektivní poznámka- jsem přesvědčen, že postupem, navrčeným Albnesem a spolupracovníky dospějeme k vysoké úspěšnosti správné diskrimince mezi pohlavím. Zároveň jsem přesvědčen, že úspěšnost klasifikace (spolehlivé diskriminace) zcela poklesne pod akceptovatelnou úroveň, pokud postup bude aplikován s cílem odhadu pohlaví. Obdobnou techniku aplikoval již před více než 30 lety s pomocí statistického postupu J.P.Bocquet-Appel, nedávno s ní přišli argentinští autoři v ForSci Intern. O poměru pohlaví souboru koster v archeologickém kontextu nevíme a priori nic. Proto mne postup zaujal spíše jako teoretický příspěvek na téma vliv velikosti souboru a proměnných na oscilaci výsledků klasifikace než metoda, kterou bych zařadil do arzenálu užitých metod.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Pouze má poznámka k straně 12, uvedená výše, by zasloužila komentář studentky, protože se týká praktického využití postupu. Uvádím jej zde pro případ, že studentka bude následovat doporučení s následující rubriky a závěru mého posudku.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

V dané formě nepovažuji za vhodné, aby práce byla připuštěna k obhjobě, protože její eventuelní obhájení a její místo v knihovně by bylo precedentem, který by vedl k následování. Téma je však kvalitní, přístup a jeho řešení rovněž a stálo by za to, práci přepracovat a dovést ke zdárnému dokončení, Z TĚCHTO DUVODU RUKOPIS DP NEDOPORUČUJI K OBHAJOBĚ

Datum: 24.8.2012

Podpis: Doc. RNDr. Jaroslav Brůžek, Ph.D.

Stvrzuji, že autorem posudku je Doc. RNDr. Jaroslav Brůžek, Ph.D.

27.8.2012

Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

